

Slovo k povzbuzení na pondělí 26. října 2020, na pondělí 30. týdne v mezidobí
Biblická čtení: Ef 4,32 – 5,8; Ž 1; Lk 13,10-17

Milé sestry, milí bratři,

Boží slovo dnešního prvního čtení z listu Efezským je natolik jasné a jednoznačnými slovy promlouvající, že už k němu opravdu není třeba cokoli dodávat a nějakými interpretacemi je tak rozmělnovat. Mnohem lepší je mu naslouchat, snažit se nechat se jím oslovit, vzít si jeho obsah k srdci a především se i toto Boží slovo snažit žít. Tak, jak je vyslovené a napsané, s Boží pomocí, samozřejmě.

Zkusme tedy – podobně, jak jsme se o to pokusili v pátek a v sobotu – zaměřit svou pozornost na úryvek evangelijní. Navíc zdá-li se, že nám opět něco zvlášť důležitého říká do nynější těžké a tak složité situace.

Máme před sebou svědectví o Kristově zázraku, o jednom z mnoha zázraků tělesných uzdravení, konkrétně svědectví o uzdravení shrbené, paralyzované ženy. Uzdravení je pro nemocnou ženu krásným dotekem Božího království, bezpochyby obrovskou úlevou. Vždyť byla nemocná celých osmnáct roků. Pro všechny je pak Ježíšův zázrak znamením, že on už je ten slíbený Mesiáš, jehož příchod zaslíbovali proroci: «chromí poskočí jako jelen» píše Izaiáš. Zázrak i obrazem uzdravení nejdůležitějšího, uzdravení, napřímení duše.

Evangelijní úryvek hovoří ale nejen o zázraku, ale i o reakci představeného synagogy, který «těžce nesl, že Ježíš uzdravuje v sobotu». Na jednu stranu je to pochopitelné, protože sobota byla z Božího ustanovení dnem zasvěceným Hospodinu a mělo se odpočinout od všech prací (ostatně taková je etymologie slova sobota: od hebrejského *šbt*, což znamená „odpočinout“ či „přestat“). Dodržování soboty a láska k ní platily v Izraeli za jeden z nejdůležitějších projevů lásky k Hospodinu. Proto byla sobota a především předpisy o jejím svěcení v tak velkém zájmu rabinů a věnovala se jí řada předpisů Talmudu.

Na druhou stranu jeho reakce v sobě nese něco velmi nepochopitelného, ba temného: vždyť se stala dobrá věc, žena byla uzdravena. Reakce představeného synagogy tak odkrývá a ukazuje cosi velmi stinného v člověku. A to je právě onen moment, kterého bychom si měli zvlášť v dnešní době velmi pozorně všimnout.

Přesně tento druh temnoty je totiž něčím, co právě v tíživých a mravně náročných dobách může velmi uškodit. Kvůli této vnitřní temnotě totiž člověk může přehlédnout, pominout nějaké jasné Boží dobré dílo, dokonce ho může i nějak zničit. Člověk může tak dokonce propást ve svém životě Kristovo navštívení, anebo může dokonce jeho přítomnost ve světě zničit, pošlapat. Podobné námitky, jakou vznáší představený synagogy, že Ježíš uzdravuje v sobotu, se přeci staly těmi obviněními, kvůli kterým byl odsouzen k smrti ukřižováním.

Proto právě těchto temnot bychom se měli v nynější situaci chránit, máme-li žít stále «jako děti světla», jak jsme slyšeli dnes ve čtení prvním.

Co to je za temnotu, nám představený synagogy docela dobře ukazuje, přímo ztělesňuje. A nejen on, nýbrž i mnozí jemu podobní, v Novém zákoně zejména z řad farizeů a učitelů Zákona.

Pán Ježíš vykoná předobrá čin, Boží čin, zjevný zázrak. Zbaví ženu neduhu, kterým trpěla dlouhých osmnáct let. Přesto představený synagogy tento zázrak neguje, neboť byl vykonán v sobotu. Podobně leckdy mnozí další z řad židů, jak to čteme v evangeliu.

Necháme-li stranou celou velkou otázku vztahu soboty a Ježíšových zázraků – otázku, zda učinění zázraku skutečně byla tak velká „práce“, že nemohla být vykonána v sobotu, a stejně tak otázku, zda právě v konání zázraků i v sobotu neměli Ježíšovi současníci právě přecíst jeden z projevů jeho Božství, že Syn člověka je prostě «pánem i nad sobotou» – , pak už zbývá jen vysvětlení onou temnotou v srdci představeného.

Představený kvůli přesvědčení, podezření, že je něco možná špatně (a z jeho pohledu uzdravení v sobotu také špatně nějak bylo), nakonec přehlédl (jako ostatně řada z Ježíšových

současníků) mnohem větší dobro, zázrak, znamení. Možná se už předem na Ježíšův zázrak díval s předporozuměním a rovnou chtěl vidět, co je špatně, proč Ježíš nemůže být Mesiášem, a ne to, co je dobře, co Božího koná.

A právě v tom spočívá tragédie představeného synagogy, jakož i tragédie všech těch, kteří z podobných důvodů nechtěli či nechtějí přijmout Krista. Nejde totiž zdaleka jen o zákoníky a farizeje z evangelia, ale i o nás o všechny.

Mentalita vždy hledat, co je špatně, proč něco dobrého nejde, anebo vidět za každým dobrem hned nějaký postranní zlý úmysl, ohrožuje nás všechny a mnohých z nás se bohužel týká. Vždyť kolikrát máme k nějakému dobru stále jen nějaké „ale“. „Za bé“ je prostě vždycky „správně“.

Ale to je velká škoda, zvláště v dobách, kdy je jakéhokoli dobra tolik potřeba. S tímto smýšlením je nebezpečí, že mnohé dobré dílo také pošlapeme a znegujeme, neumožníme jeho uskutečnění. A je to i duchovně velmi nebezpečná mentalita, protože ona nám často – podobně jako představenému synagogy a mnohým dalším Ježíšovým současníkům – zabraňuje vidět Boha, Boží dílo, Pána Ježíše. Jednoduše proto, že Bůh je nekonečné Dobro, Pán Ježíš je ztělesněním tohoto Dobra, a chceme-li stále vidět jen to, co je špatně, pak uvidíme nanejvýš ďábla, protože ten je špatně vždycky, ale ne Boha...